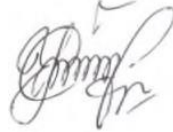

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра економіки підприємства

Затверджено
на засіданні кафедри економіки
підприємства економічного
факультету
Львівського національного
університету імені
Івана Франка
(протокол №1 від 1 вересня 2023р.)

Завідувач кафедри

— проф. Світлана УРБА

СИЛАБУС з навчальної дисципліни
«Потенціал і розвиток бізнесу»,
що викладається в межах ОПП першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти для здобувачів зі спеціальності
076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Львів 2023

Назва курсу	«Потенціал і розвиток бізнесу»
Адреса викладання курсу	ОСВІТНЬО- ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА підготовки бакалавра з галузі знань 07. «Управління та адміністрування» за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра економіки підприємства
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 07. «Управління та адміністрування» за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Викладачі курсу	Дмитрук Вікторія Орестівна, к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки підприємства
Контактна інформація викладачів	Viktoriya.Dmytruk@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	щопонеділка, 16:30-17:300 год. (просп. Свободи,18, ауд. 323)
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Курс розроблено таким чином, щоб надати студентам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб вміти здійснювати оцінку потенціалу бізнесу та визначати напрями його розвитку. Тому у курсі представлено як теоретичні засади формування потенціалу бізнесу, так і методичний інструментарій його оцінки.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Розвиток малого і середнього підприємництва в Україні» є нормативною дисципліною з спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» для освітньо-професійної програми бакалавра, яка викладається в VI семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Метою вивчення вибіркової дисципліни «Потенціал і розвиток бізнесу» є формування знань щодо принципів, основних категорій, сучасних концепцій потенціалу підприємства та підходів до його оцінки..
Література для вивчення дисципліни	<p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бачевський Б.Є., Потенціал і розвиток підприємства: навч. посібн. / І.В. Заблодська, О.О. Решетняк. – К.: Центр учб. літ., 2009. – 400с. 2. Гавва В.Н. Потенціал підприємства: формування та оцінювання.: навч. посіб. / В. Гавва, Е. Божко – К.: Центр учб. Літ., 2004. - 224с. 3. Касьянова Н.В. Потенціал підприємства: формування та використання: підручник / Н.В. Касьянова, Д.В. Солоха, В.В. Морева, О.В. Белякова, О.Б. Балакай. – Донецьк: Вид-во Цифрова типографія, 2012. – 257 с. 4. Краснокутська Н.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: навч. посіб. / Н. С. Краснокутська – К.: Центр учб. літ., 2005. – 352с.

	<p>5. Таранюк Л. М. Потенціал і розвиток підприємства: навчальний посібник / Л. М. Таранюк. - Суми : Видавничо-виробниче підприємство «Мрія-1», 2016. - 278 с.</p> <p>6. Федонін О.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: навч.-метод. посіб. / О.С. Федонін, І.М.Репіна, О.І. Олексюк – К.: КНЕУ, 2005. – 261с.</p> <p style="text-align: center;">Додаткова література</p> <p>1. Диба Л. М. Сутність понять інтелектуальний потенціал та інтелектуальний капітал як економічних категорій [Електронний ресурс] / Л. М. Диба // Економічний вісник університету. – 2011. – Вип. 17. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Evu/2011_17_1/Dyba.pdf.</p> <p>2. Князь С. Сутність поняття і характеристики інтелектуального потенціалу підприємства /С. Князь, Л. Холявка // Економічний аналіз – 2013. – Вип. 12, Ч.3. - с.188-192.</p> <p>3. Носова Т.І. Економічна сутність категорії “Інтелектуальний потенціал” / Т.І. Носова // Механізм регулювання економіки. – 2014. - №2. – с.159-166.</p> <p>4. Ситник Й. С. Інтелектуальний потенціал як фактор інтелектуалізації систем менеджменту підприємства [електронний ресурс] / Й. С. Ситник // Економічний вісник НТУУ «КПІ». – 2012. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Evkpi/2012/6MO/42.pdf.</p> <p>5. Топільницька Я. Інтелектуальний капітал та інтелектуальний потенціал: взаємообумовленість та розмежування категорій / Я. Топільницька // Ефективність державного управління. Збірник наукових праць. – 2012 Вип.33. - с. 353-362.</p> <p>6. Філіппова С.В., Інтелектуальний потенціал як головний чинник формування інтелектуального капіталу / С.В. Філіппова, К.В. Ковтуненко// Вісник Національного університету “Львівська політехніка”. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення</p>
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	48 годин аудиторних занять, з них 32 годин лекцій, та 16 годин практичних занять
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу здобувач буде :</p> <p>Знати :</p> <ul style="list-style-type: none"> - сутність категорії потенціал та методичний інструментарій його оцінки; - принципи та підходи до формування потенціалу підприємства; - особливості кожного з елементів потенціалу підприємства як об’єктів оцінки; - особливості методів оцінки нерухомого майна та машин і обладнання; - особливості оцінки нематеріальних активів та кадрового потенціалу; - особливості оцінки сукупного потенціалу; - прикладні аспекти оцінки потенціалу підприємства <p>Вміти:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - володіти категорійним апаратом дисципліни; - володіти методичним інструментарієм оцінки потенціалу підприємства; - здійснити оцінку вартості нерухомого майна; - здійснити оцінку вартості машин і обладнання; - здійснити оцінку вартості нематеріальних активів; - здійснити оцінку вартості кадрового потенціалу підприємства; - здійснити оцінку вартості сукупного бізнесу.
Ключові слова	Підприємництво, розвиток, потенціал, внутрішні технології розвитку підприємництва
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, семінарів, консультації для кращого розуміння тем
Теми	<p>T.1. Сутність і структура потенціалу, основні підходи.</p> <p>T.2. Формування потенціалу підприємства</p> <p>T.3. Конкурентоспроможність потенціалу підприємства</p> <p>T.4. Теоретичні основи оцінки потенціалу</p> <p>T.5. Методичний інструментарій оцінки потенціалу підприємства</p> <p>T.6. Оцінка вартості потенціалу нерухомості</p> <p>T.7. Оцінка вартості нематеріальних активів</p> <p>T.8. Формування та оцінка кадрового потенціалу</p> <p>T.9. Оцінка сукупного потенціалу підприємства</p> <p>T.10. Прикладні аспекти оцінки потенціалу підприємства</p> <p>T.11. Оцінка потенціалу розвитку</p>
Підсумковий контроль, форма	<p>Залік у кінці семестру.</p> <p>При викладанні дисципліни використовуються такі методи контролю:</p> <p>Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять й змістових модулів і має за мету перевірку рівня підготовки студента до виконання конкретної роботи. Його інструментами є контрольні роботи і тестування.</p>
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з організації діяльності бізнесу, достатніх для сприйняття категоріального апарату даної дисципліни.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>Основними методами навчання, що використовуються в процесі викладання навчальної дисципліни «Потенціал і розвиток бізнесу» є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - метод передачі і сприйняття навчальної інформації, пробудження наукового інтересу (лекції, ілюстрації, презентації);

	<ul style="list-style-type: none"> - метод практичного засвоєння курсу з допомогою складання тестових завдань, вирішення задач та ситуацій з метою набування умінь і практичних навичок (практичні заняття); - метод модульного контролю з допомогою періодичного складання модулів за тематикою лекційних та практичних занять; - метод самостійного засвоєння студентами навчального матеріалу у вигляді складання тестів, вирішення задач та ситуацій, написання рефератів на підставі самостійно опрацьованої базової літератури та додаткових джерел інформації (в т.ч. законодавчих актів) з метою конкретизації й поглиблення базових знань, необхідних умінь та практичних навичок (самостійна робота); - електронні матеріали з відповідного курсу та інших пов'язаних курсів у системах (платформах) Microsoft Teams. <p>Під час навчання застосовуватимуться презентація, лекції, комплексні модулі та завдання, електронні матеріали з відповідного курсу, колаборативне навчання (групові проекти, спільні розробки), дискусія, підготовка кваліфікаційної роботи, написання наукових праць та розробок.</p>
Необхідне обладнання	<p>Вивчення курсу потребує використання комп'ютера, загально вживаних програм і операційних систем з метою подання електронних матеріалів (електронна пошта, платформи Microsoft Teams.), мультимедійного проектора, дошки, крейди.</p>
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100 бальною шкалою.</p> <p>Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> - практичні заняття – 30% семестрової оцінки, максимальна кількість балів – 30 балів; - модулі – 40% семестрової оцінки, максимальна кількість балів – 40 балів; - індивідуальне завдання – 30% семестрової оцінки, максимальна кількість балів – 30 балів. <p>Підсумкова максимальна кількість – 100 балів.</p> <p><i>Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік.</i></p> <p>При викладанні дисципліни «Етика бізнесу» використовуються такі методи контролю:</p> <p>Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять й змістових модулів і має за мету перевірку рівня підготовки студента до виконання конкретної роботи. Його інструментами є контрольні роботи і тестування.</p> <p>Об'єктами поточного контролю знань студентів з дисципліни «Етика бізнесу» є:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) систематичність та активність роботи на практичних

заняттях;

- 2) виконання модульних (контрольних) завдань;
- 3) підготовка і захист індивідуального завдання.

При оцінці систематичності та активності роботи студента на практичних заняттях враховується:

- рівень знань, продемонстрований у відповідях на практичних заняттях;
- активність при обговоренні дискусійних питань;
- результати виконання практичних робіт, завдань поточного контролю тощо.

При оцінці виконання модульних (контрольних) завдань враховується загальний рівень теоретичних знань та практичні навички, набуті студентами під час опанування відповідного змістовного модуля.

Оцінювання індивідуального завдання здійснюється за сформованими критеріями, які охоплюють рівень виконаного завдання, а також продемонстровані знання в процесі його захисту.

Засоби діагностики успішності навчання

Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю студентів є важливим структурним компонентом навчально-виховного процесу.

Підсумкове оцінювання знань студентів здійснюється за поточним та проміжним контролем знань упродовж семестру.

З метою перевірки якості підготовки, знань, умінь студента з дисципліни використовуються такі засоби оцінювання:

- для поточного контролю – усне опитування, проведення тестування, розгляд ситуацій, виконання індивідуальних завдань;
- для проміжного контролю – проведення модульного контролю, що включають тестування, теоретичні питання.

Засоби поточного контролю:

Засоби контролю	Кількість балів
Поточне опитування на практичних заняттях	30
Індивідуальне завдання	30
Змістовий модуль 1	40
Змістовий модуль 2	

Письмові роботи: Студенти виконують індивідуальне письмове завдання.

Академічна доброчесність: Роботи студентів мають бути їхніми оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання тощо.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
81-89	B	добре	
71-80	C		
61-70	D	задовільно	
51-60	E		
0-50	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

**Питання до заліку чи
екзамену.**

1. Потенціал підприємства як економічна категорія, підходи до його суті
2. Класифікація видових проявів потенціалу підприємства, його характерні риси.
3. Структура потенціалу підприємства.
4. Потенціал розвитку підприємства
5. Графоаналітична модель потенціалу
6. Потенціал підприємства як економічна система.
7. Загальні підходи щодо формування потенціалу підприємства.
8. Загальна модель формування потенціалу підприємства
9. Основні фактори та передумови формування та розвитку потенціалу підприємства.
10. Конкурентоспроможність потенціалу підприємства чи потенціал конкурентоспроможності підприємства.
11. Діагностика конкурентних сил.
12. Методи оцінки конкурентоспроможності потенціалу підприємства
13. Стратегічний аналіз конкурентоспроможності потенціалу підприємства.
14. Особливості потенціалу підприємства як об'єкта оцінки.
15. Поняття вартості та її модифікації.
16. Принципи оцінки потенціалу підприємства
17. Зовнішня та внутрішня оцінка потенціалу
18. Оцінка та діагностика потенціалу
19. Загальна характеристика методичного інструментарію оцінки вартості потенціалу підприємства.
20. Основні методичні підходи до оцінки вартості потенціалу підприємства.
21. Класифікаційна характеристики інформації, яка приймає участь в оцінці потенціалу підприємства.
22. Особливості нерухомого майна як об'єкта оцінки.
23. Порядок організації грошової оцінки землі по Україні.
24. Підходи до оцінки вартості землі.
25. Доходний підхід оцінки вартості землі
26. Порівняльний підхід до оцінки вартості землі
27. Оцінка вартості будівель і споруд
28. Методи доходного підходу до оцінки вартості будівель і споруд
29. Методи ринкового підходу для оцінки будівель і споруд
30. Витратний підхід до оцінки вартості будівель і споруд
31. Сутність і класифікація нематеріальних активів підприємства.
32. Особливості оцінки вартості нематеріальних активів.
33. Оцінка ринкової вартості нематеріальних активів.

	<p>34. Методи доходного підходу в оцінці вартості нематеріальних активів</p> <p>35. Сутність та аналітична характеристика кадрового потенціалу підприємства.</p> <p>36. Особливості вартісної оцінки кадрового потенціалу.</p> <p>37. Ефективність використання кадрового потенціалу.</p> <p>38. Методи оцінки і діагностика кадрового потенціалу</p> <p>39. Необхідність, особливості та методичні підходи до оцінки вартості бізнесу.</p> <p>40. Методи доходного підходу до оцінки вартості бізнесу.</p> <p>41. Технологія застосування порівняльного підходу до оцінки вартості підприємства.</p> <p>42. Майнові методи оцінки вартості бізнесу</p> <p>43. Особливості оцінки потенціалу підприємства для моніторингу поточних можливостей.</p> <p>44. Спеціальні випадки застосування оцінки підприємства (бізнесу).</p> <p>45. Концепції та передумови розвитку підприємства</p> <p>46. Методичні підходи до визначення потенціалу розвитку</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу аспірантам роздається по завершенню курсу.